

Det økonomiske udfordringsbillede for Aalborg Kommune

-

20. marts 2014

Implement Consulting Group
Strandvejen 56
2900 Hellerup

Tel +45 4586 7900
Email info@implement.dk
www.implement.dk

CVR 32767788
Bank 4845-3450018236
SWIFT DABADKKK
Iban DK3030003450018236

Indholdsfortegnelse

Resumé	2
1. Indledning	3
1.1 Baggrund	3
1.2 Formål	4
1.3 Rapportens struktur	4
2. Fremskrivningsmodel og datagrundlag	4
2.1 Output af modellen	5
2.2 Fokus for modellen	5
3. Det aggregerede udfordringsbillede	6
3.1 Udvikling i demografien i Aalborg Kommune	6
3.2 Enhedsomkostninger	7
3.3 Det samlede udfordringsbillede	7
3.4 Delelementer i udfordringsbilledet	9
4. Perspektiver	14
5. Bilag	15
5.1 Bilag 1: Proces, dataindsamling og -kilder	15
5.2 Bilag 2: Antagelser bag modellen	17
5.3 Bilag 3: Specifikke tal for kommunen	20

Aalborg Kommune står i lighed med de øvrige kommuner i Region Nordjylland med en betydelig udfordring i forhold til omstilling til en ændret demografisk sammensætning og, for regionen som helhed, lavere befolkningstal. Med afsæt i det har Aalborg Kommune i samarbejde med de øvrige kommuner i regionen indgået samarbejde med Implement Consulting Group (Implement) om udarbejdelse af en demografisk fremskrivning af de kommunale økonomier, der har til formål at illustrere, hvor stort omstillingsbehovet er for den enkelte kommune og for regionen som helhed. Indeværende rapport beskriver udfordringsbilledet for Aalborg Kommune med følgende hovedelementer:

- Den samlede udfordring for Aalborg Kommune vil i perioden 2014-2020 være på -1,7 mia. kr. Det forudsætter, at kommunen løbende evner at tilpasse 1:1 til den demografiske udvikling og fastholde de enhedsomkostninger, som kommunen har i dag. Det vil sige, at der budgetteres med øgede driftsudgifter de steder, hvor demografien tilsiger det og at der investeres i anlæg i et omfang, der gør det muligt at fastholde enhedsomkostningerne. De -1,7 mia.kr. er i absolutte termer det største bidrag til et samlet udfordringsbillede for kommunerne i Region Nordjylland på ca. -3 mia. kr. i perioden 2014-2020.
- Baggrunden for det resultat skal findes i den befolkningstilvækst, der forventes i kommunen mod 2020. Samlet set forventes en nettotilgang til kommunen på 6,3% eller ca. 12.000 borgere. Nettotilgangen fordeler sig ujævnt på aldersgrupper. Eksempelvis forventes kun en lille nettotilgang på 192 (0,5%) børn og unge i alderen 0-17. Samtidig forventes en stigning i antallet af voksne i den arbejdsdygtige alder på 7.076 borgere, mens antallet af ældre over 65 år forventes at stige med ca. 5.500 borgere frem mod 2020 ift. 2012-niveauet. Aalborg Kommune er den eneste kommune i regionen som forventer en tilgang af børn og unge, samt af borgere i den erhvervsaktive alder.
- Hvis kommunen skal tilpasse sig den marginale tilgang af 0-17-årige, kræves en forøgelse af budgetterne i 2020 på 60 mio. kr. i forhold til budgettet i 2014. Hvis tilpasningen laves løbende, giver det over perioden en samlet stigning i budgetterne på 81 mio. kr.
- Kommunen vil, som konsekvens af nettotilgangen i antallet af borgere i den erhvervsaktive alder (ca. 7.100), få et øget indtægtsgrundlag på 779 mio. kr. i perioden 2014-2020 inkl. udligning og tilskud til at finansiere det større behov for ydelser og service.
- Endelig vil det stigende antal ældre over 65 år gøre det nødvendigt at hæve udgifterne til pleje, omsorg og sundhed betydeligt, hvilket er med til at drive de kommunale udgifter op. 2020-budgettet skal således hæves med 134 mio. kr. i forhold til 2014 eller samlet set 431 mio. kr. i perioden 2014-2020 for at Aalborg skal kunne fastholde de samme enhedsomkostninger som nu.

Kommunerne i regionen er meget forskelligt stillet, hvad angår forventede demografiske skift, samt nuværende enhedsomkostninger. Ift. fremskrivningens resultat har Aalborg den største absolutte udfordring af kommunerne i regionen, og relativt set en mellemstor udfordring idet det samlede udfordringsbillede udgør et underskud på 8.010. kr. pr. person. Det virker på mange måder paradoksalt givet, at kommunen forventer en nettotilgang af borgere i perioden. Grunden til, at der alligevel genereres et markant underskud i perioden er kommunens egne forventninger til, hvad den demografiske omstilling vil kræve. Aalborg kommune kan som konsekvens af den demografiske udvikling se frem til et øget udgiftsbehov på stort set alle områder, hvilket bevirker, at driftsudgifterne stiger hurtigere end de samlede indtægter. Det vil på sigt gøre det vanskeligere at balancere med mindre, at forventningerne til anlæg sænkes, eller der igangsættes initiativer, der kan sænke enhedsomkostningerne.

1.

1.1 Baggrund

Der er meget store variationer i den demografiske udvikling på tværs af de danske kommuner. For de kommuner, der oplever store skift i befolkningstal og demografisk sammensætning, giver dette en række udfordringer i de kommende år. Det gælder både de større byer, der på grund af kraftig befolkningstilvækst på kort tid skal øge kapaciteten af deres serviceudbud, men også de kommuner, der oplever et fald i befolkningstallet og derfor må tilpasse struktur og serviceudgifter.

De kommuner, der oplever vækst i befolkningsgrundlaget, får ofte tilført midler til omstillingen gennem nye skatteindtægter, mens kommuner, som oplever et fald i befolkningsgrundlaget, både skal tilpasse servicestrukturen i et langsigtet perspektiv, samtidig med at ressourcerne alt andet lige bliver færre. Det bliver stadig vanskeligere for kommunerne at løse sidstnævnte udfordring, da det stiller krav om ikke bare at håndtere de generelle krav om besparelser, men også om at finde yderligere besparelser for at følge med den demografiske udvikling. Yderligere kræver omstillingen af servicestrukturen omfattende anlægsinvesteringer, der sideløbende skal finansieres.

Kommunerne i Region Nordjylland oplever alle et stigende behov for at tilpasse sig de aktuelle flyttemønstre og den demografiske udvikling – hvad enten udviklingstendensen er positiv eller negativ. I forhold til forventet nettoafgang har kommunerne i Region Nordjylland samlet set større udfordringer end kommunerne i de øvrige regioner. Hvor 29% af kommunerne i Region Sjælland forventer en nettoafgang på mere end 4%, er det hele 45% af kommunerne i Region Nordjylland. Af prognoserne for befolkningsudviklingen i landets 98 kommuner fremgår det, at der er 5 nordjyske kommuner blandt de 20 kommuner, som forventer det største fald i befolkningstallet, svarende til næsten halvdelen af kommunerne i regionen. Samtidig forventer 7 af regionens 11 kommuner et fald i befolkningstallet på 3% eller mere.

Med en forventet procentvis netto*tilgang* på 6% frem mod 2020 er Aalborg Kommune den eneste af regionens kommuner, som forventer en vækst i befolkningstallet. Det stiller i udgangspunktet kommunen i en noget anden situation end de andre 10 kommuner.

1.2 Formål

For at tydeliggøre, hvor omfattende tilpasningsudfordringen er, både for de kommuner i regionen, der oplever et fald i befolkningstallet, samt for de kommuner, der oplever en befolkningstilvækst, har de 11 kommuner i Region Nordjylland ønsket at udarbejde et makroudfordringsbillede, som sammenfatter tilpasningsbehovet for kommunerne i perioden 2014-2020.

Implement er i den forbindelse blevet bedt om at bistå kommunerne i Region Nordjylland med at udarbejde en analyse, i form af en fremskrivning, af de kommunale økonomier inden for regionen. Analysen har til formål at give kommunerne et samlet overblik over tilpasningsbehovet som følge af ændringer i demografien. Helt konkret er det kommunernes ønske, at det med fremskrivningen synliggøres, hvilken udfordring kommunerne i fællesskab står over for, hvis de skal tilpasse sig den demografiske udvikling frem mod 2020. Analysen skal ikke anviser løsninger, men fungere som udgangspunkt for en diskussion af, hvilke værktøjer der på nuværende tidspunkt er tilgængelige for kommunerne, samt hvilke andre initiativer og tiltag der kan bringes i spil for at undgå en skævvredet kommunal udvikling på tværs af landet i de kommende år.

Foruden en overordnet rapport, der beskriver udfordringen for regionen som helhed, udarbejdes som del af projektet en kommunespecifik rapport, der detaljerer, hvordan den enkelte kommune bidrager til den samlede udvikling samt hvilke specifikke udfordringer, der gør sig gældende for den enkelte kommune. Denne rapport detaljerer resultaterne for Aalborg Kommune.

1.3 Rapportens struktur

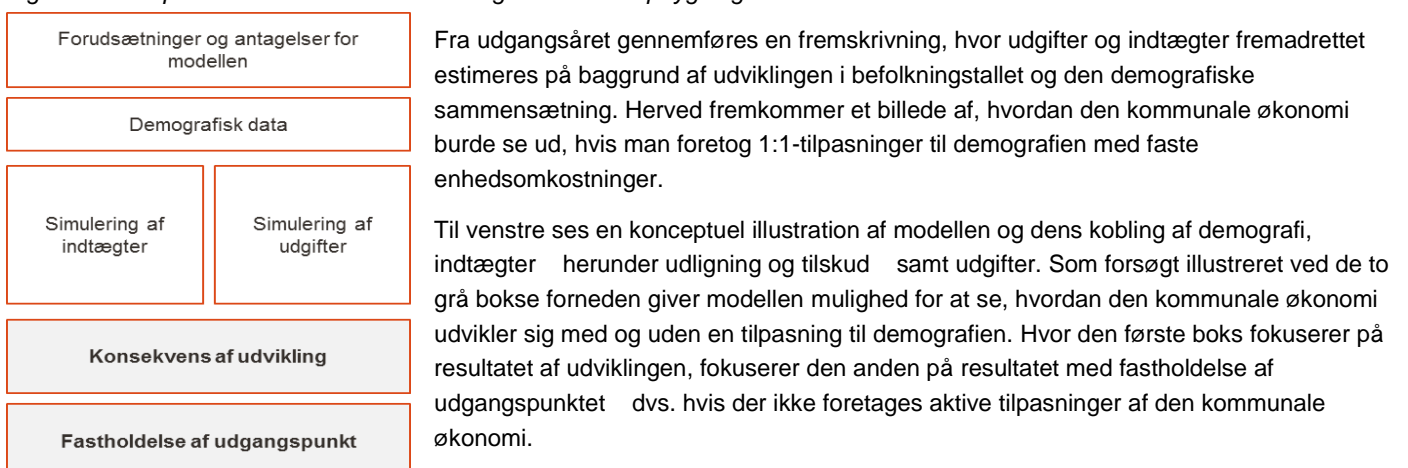
Rapporten beskriver tilpasningsbehovet for Aalborg Kommune i relation til den overordnede udfordring for regionen og er opbygget med en indledende beskrivelse af modellen og dens forudsætninger (**kapitel 2**). Herefter udfoldes resultaterne af fremskrivningen (**kapitel 3**). Dette sker ved først at gennemgå udviklingen i de primære resultatdrivere nemlig udviklingen i demografien samt forskelle i indledende enhedsomkostninger. Med beskrivelsen af driverne på plads gennemgås det samlede resultat, og der stilles skarpt på enkelte deludfordringer som fx tilpasningsbehovet som konsekvens af flere ældre. Som supplement til beskrivelsen af udfordringen i Aalborg Kommune giver rapporten en række nøgletalsoverblik, der gør det muligt for kommunen at vurdere egne resultater i relation til resultaterne for de andre deltagende kommuner. Herved gives bedre mulighed for at forstå forskelle samt egne tal. Bilagene til rapporten beskriver datakilder samt detaljerede forudsætninger for modellen, der er lagt til grund for beregning af udfordringsbilledet for den enkelte kommune samt helhedsbilledet for regionen.

2.

Til at udarbejde fremskrivningen samt det økonomiske udfordringsbillede mod 2020 anvendes en model til demografisk fremskrivning af kommunernes økonomi. Modellen er udviklet specielt til at kunne estimere effekterne af ændringer i den demografiske sammensætning eller konsekvensen af nettoafgang for kommunens samlede økonomi.

Den grundlæggende tanke i modellens opbygning er at koble både indtægter og udgifter til enkelte årgange i befolkningen. Herved fremkommer et billede af, hvor meget de forskellige aldersgrupper hhv. bidrager med af skatteindtægter og trækker på af kommunale servicetilbud i udgangsåret.

Figur 1: Konceptuel illustration af fremskrivningsmodellens opbygning

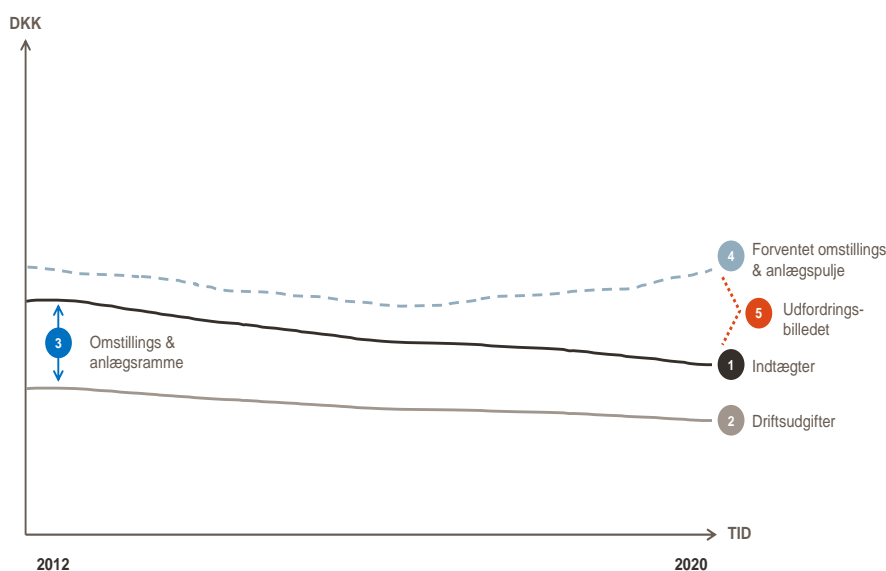

Beregningen af indtægterne i modellen baseres dels på Økonomi- og Indenrigsministeriets basale tal og retningslinjer for tilskud og udligning, dels på Danmarks Statistiks opgørelse over gennemsnitlige indkomster samt kommunernes egne forventninger til skatter og indkomster. Beregningen af udgifter og enhedsomkostninger baseres på de realiserede kommunale udgifter i 2012 samt faktiske antal fuldtidspersoner, der har trukket på de forskellige ydelser. For en udtømmende liste af datakilder og modelforudsætninger henvises til bilagene.

2.1 Output af modellen

Nedenfor illustreres, hvordan modellen beregner det samlede udfordringsbillede eller tilpasningskrav for kommunerne.

Figur 2: Illustration af beregningsgrundlaget for udfordringsbilledet

Udfordringsbilledet for den enkelte kommune for perioden 2014-2020 fremkommer ved at fremskrive de kommunale **indtægter (1)** og sammenholde disse med en fremskrivning af det samlede kommunale udgiftsbehov. Det samlede kommunale udgiftsbehov består af to overordnede kategorier, **driftsudgifter (2)** og anlægsudgifter. Driftsudgifter omfatter alle løbende udgifter til fx pasning af børn, udgifter til undervisning samt udgifter til ældreservice. Fremskrivningen af kommunale driftsudgifter kan opgøres *med* eller *uden* en forudsætning om tilpasning af driften til den demografiske udvikling, dvs. med eller uden en

forudsætning om, at driftsudgifterne reduceres ved faldende befolkningstal og øges ved befolkningsvækst.

Anlægsudgifter omfatter udgifter til opførelse af nye institutioner, skoler, plejehjem m.m. Anlægsudgifterne udgør i modellen kommunernes **omstillings- og anlægsramme (3)**, dvs. forskellen mellem de løbende indtægter og driftsudgifter. Her tydeliggøres, hvor meget kommunerne har til investering i skattefinansieret anlæg, samtidig med at der kan opnås et balanceret budget. Kommunernes forventede anlæg i perioden opgøres som en **omstillings- og anlægspulje (4)**, dvs. de nødvendige kommunale omstillings- og anlægsinvesteringer, der muliggør en stabil udvikling i driftsudgifterne trods store demografiske bevægelser i befolkningssammensætningen.

Det samlede økonomiske **udfordringsbillede (5)** for kommunen fremkommer her ved at se på differencen mellem de samlede indtægter og de samlede driftsudgifter tillagt den forventede omstillings- og anlægspulje.

2.2 Fokus for modellen

Modellens primære fokus er at beskrive konsekvenserne af den demografiske udvikling for den kommunale økonomi. Væsentligt er det, at fremskrivningerne af kommunens økonomi baserer sig på kendt og dokumenteret viden, dvs. at der tages udgangspunkt i borgernes faktiske behov, som de er i dag, og at disse fastholdes igennem perioden. Ændringer i økonomien kan herved ikke tilbageføres til ændringer i befolkningens behov for undervisning, pleje eller sundhedsydelser, men udelukkende til ændringer i demografien – alderssammensætning og antal borgere. Herved isoleres effekten af, hvad den demografiske udvikling har af betydning for den kommunale økonomi. Det gælder således også, at modellen ikke tager højde for betydningen af fremtidige reformer, tendenser, ændringer i borgernes behov eller ændringer i praksis. Med afsæt i ønsket om at vise betydningen af de demografiske skift er priser fastholdt på 2012-niveau, der er udgangsåret for beregning af enhedsomkostninger.

3.

I dette kapitel beskrives resultaterne af fremskrivningen. Dette gøres ved først at gennemgå de to primære resultatdrivere, demografi og enhedsomkostninger, som udgangspunkt for forståelsen af det samlede resultat. Herefter fremlægges først det samlede resultat, og der stilles skarpt på enkelte deludfordringer i det samlede billede udfordringer, der baseres på demografiske skift for bestemte befolkningsgrupper.

3.1 Udvikling i demografien i Aalborg Kommune

Ses der på den samlede udvikling i befolkningstal over perioden 2012-2020 står Aalborg Kommune over for en nettotilgang på 6,3% fra 201.142 borgere i 2012 til forventet 213.864 borgere i 2020.

Tabel 2: Samlet nettotilgang fordelt på kommuner

	Læsø	Morsø	Frederiks- havn	Thisted	Hjørring	Vest- himmerlands	Mariagerfjord	Jammerbugt	Brønderslev	Rebild	Aalborg	Region Nordjylland
Total ændring i antal	-272	-1.476	-2.836	-1.896	-2.647	-1.161	-1.190	-803	-621	-207	12.722	-387
Ændring i %	-14,3%	-6,9%	-4,6%	-4,2%	-4,0%	-3,1%	-2,8%	-2,1%	-1,7%	-0,7%	6,3%	-0,1%

	0-17 år	0-17 år i %*	18-64 år	18-64 år i %*	65+ år	65+ år i %*
Rebild	-550	-7,7%	-649	-3,8%	992	20,4%
Aalborg	192	0,5%	7.076	5,5%	5.454	16,4%
Region Nordjylland	-10.180	-8,4%	-9.111	-2,6%	18.907	17,5%

* Udvikling i % ift. aldersgruppen

3.2 Enhedsomkostninger

Den anden primære driver i fremskrivningen af det økonomiske udfordringsbillede er de kommunale enhedsomkostninger, der opgøres ift. enkeltårgange. Det vil sige en opgørelse af, hvor mange udgifter der i gennemsnit er til fx en 3-årig ift. en 10-årig ift. en 45-årig. Enhedsomkostningerne kombineret med den demografiske udvikling er således bestemmende for, hvordan udfordringsbilledet for Aalborg Kommune ser ud (præsenteres i afsnit 3.3).

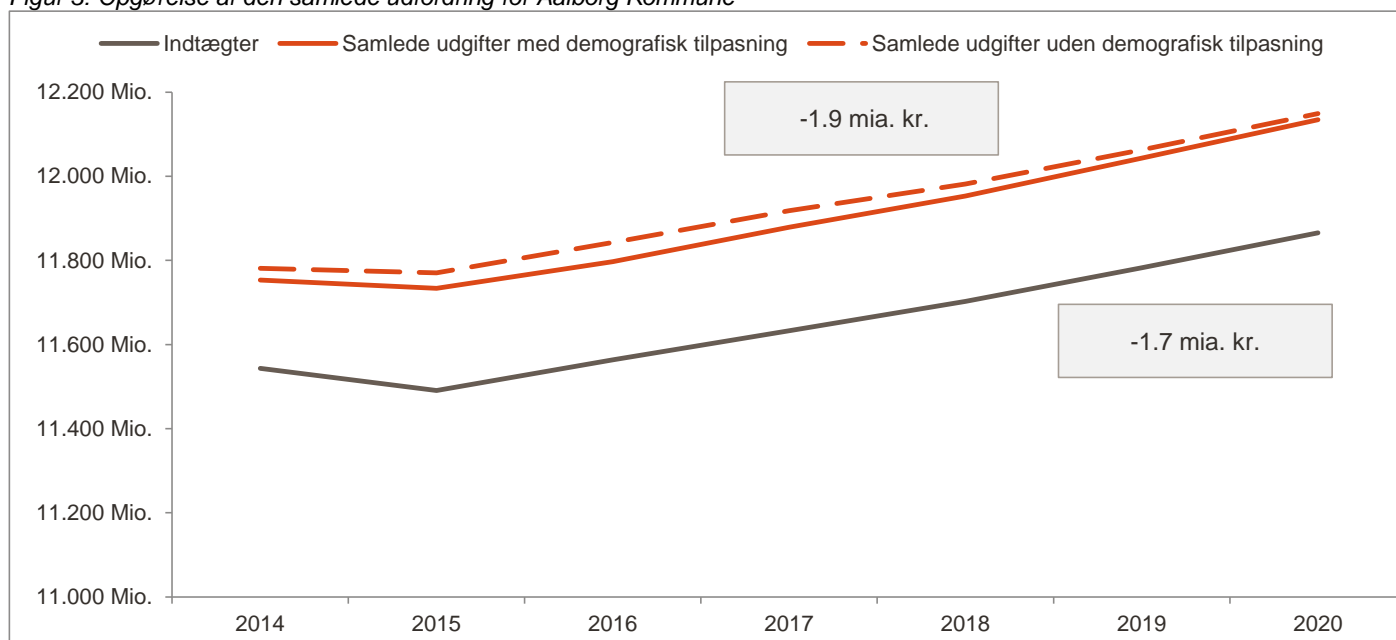
Som det fremgår af *Tabel 4* har Aalborg Kommune højere enhedsomkostninger til børn- og unge ift. gennemsnittet for regionen. En 0-17 årig i Aalborg Kommune koster således 101.884 kr. og er dermed knap 6.000 kr. dyrere end den gennemsnitlige nordjyde under 18 år. En borger i den erhvervsaktive alder koster kommunen 38.445 kr. (knap 1.000 kr. billigere end regionsgennemsnittet), og en borger 65+ år koster kommunen 65.670 kr. (på niveau med regionsgennemsnittet).

Tabel 4 Kommunale enhedsomkostninger fordelt på aldersgrupper, 2012

	0-17 årige	18-64 årige	65+ årige	ikke aldersspecifikke udgifter
Brønderslev	96.419	40.257		

Det samlede spænd mellem indtægter og udgifter for Aalborg Kommune, der udgør det aggregerede udfordringsbillede, er vist nedenfor for perioden 2014-2020.

Figur 3: Opgørelse af den samlede udfordring for Aalborg Kommune

Det er her interessant, at Aalborg i hele perioden kan forventes at have et langt højere udgiftsniveau selv når der tilpasses til de demografiske ændringer set ift. indtægtsniveauet. Det betyder, at man igennem hele perioden akkumulerer et underskud, hvilket er med til at bestemme udfordringens størrelse. Underskuddet skyldes forventningerne til anlæg og renter, idet driftsudgifterne i hele perioden ligger på et niveau under indtægterne. Der er dog en tendens til, at driftsudgifterne stiger mere end de samlede indtægter.

Tabel 5: Forventede indtægter og udgifter for Aalborg Kommune, 2014-2020

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	i alt 2014-2020
Indtægter (mio. kr.)	11.543	11.490	11.564	11.633	11.703	11.783	11.865	81.581
Samlede udgifter tilpasset demografien (mio. kr.)	11.753	11.734	11.797	11.879	11.953	12.043	12.134	83.294
Samlede udgifter uden tilpasning (mio. kr.)	11.781	11.770	11.843	11.918	11.981	12.063	12.149	83.506
Anlægs- og renteudgifter (mio. kr.)	411	337	345	359	359	359	359	2.529
Forventninger til afdrag på gæld (mio. kr.)	72	70	68	67	67	67	67	478
Anlægs- og renteudgifter pr. person (kr.)	2.000	1.628	1.655	1.708	1.698	1.688	1.678	1.722
Anlægs- og renteudgifter (gns. for kommuner)	2.316	2.078	1.914	1.838	1.930	1.932	1.934	1.992

Et vigtigt element i fremskrivningen af kommunens samlede udfordring er forventningen til de nødvendige anlægsinvesteringer i perioden. Forventningen til anlægsniveauet lægges oven i de demografisk tilpassede udgifter og sammenholdes med indtægterne, der også er tilpasset den demografiske udvikling. Forventninger til anlæg i perioden er illustreret i tabellen ovenfor. Ses der på anlægsniveauet fremgår det, at Aalborg Kommune har et nogenlunde stabilt, men lidt lavere anlægs- og renteudgiftsniveau end gennemsnittet for kommunerne i regionen. Det tyder på, at kommunen forventer at kunne gennemføre omstillingen til et højere

befolkningsgrundlag med lidt færre anlægsudgifter end de kommuner, der skal bygge nyt for at kunne reducere eller fastholde deres enhedsomkostninger.

Udfordringen viser kun resultatet af det skattefinansierede område, hvorfor afdrag ikke er med. Generelt gælder det dog alt andet lige, at stigende forventninger til afdrag vil lægge beslag på en større del af de frie midler eller betyde stigende renter i perioden, eftersom kommunen så skal afdrage på gælden gennem optagelse af nye lån. For Aalborg gælder det, at kommunen forventer at skulle anvende færre ressourcer på afdrag pr. borger i fremtiden, hvilket alt andet lige kan betyde, at råderummet til at lave anlæg udvides på sigt.

Tabel 6 viser udviklingen i gæld pr. indbygger i perioden 2007-2013, og heraf fremgår det, at Aalborg har oplevet en 22%-vækst i den langsigtede gæld, men i 2013 dog stadig har regionens laveste niveau af gæld pr. indbygger. Kommunen har således fortsat et stort økonomisk råderum til at kunne finansiere afdrag og anlæg gennem låntagning.

Tabel 6: Langfristet gæld pr. indbygger for alle kommuner i Region Nordjylland (kr.), 2007-2013

Langfristet gæld pr. 1/1 pr. indb.	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Udvikling 2007- 2013
Morsø	8.022	9.719	12.141	11.958	14.980	15.477	21.502	168%
Thisted	13.400	15.531	16.269	16.404	16.148	16.185	18.263	36%
Brønderslev	11.388	12.698	12.344	12.661	12.842	12.688	14.811	30%
Frederikshavn	14.928	14.965	15.439	15.760	16.809	16.352	19.751	32%
Vesthimmerlands	16.400	19.300	19.382	20.230	22.743	22.043	24.824	51%
Læsø	16.891	20.976	25.086	26.766	23.421	23.849	26.795	59%
Rebild	11.834	11.937	11.691	11.566	12.123	11.501	11.633	-2%
Mariagerfjord	15.436	15.539	16.381	16.383	16.876	17.292	17.273	12%
Jammerbugt	9.280	9.219	8.439	9.600	10.707	12.136	13.499	45%
Aalborg	5.701	5.944	6.030	5.934	6.923	6.593	6.965	22%
Hjørring	14.205	14.325	16.206	16.149	16.965	18.007	18.233	28%
Gennemsnit	10.743	11.367	11.803	11.928	12.839	12.824	14.094	31%

3.4 Delelementer i udfordringsbilledet

I dette afsnit ses nærmere på, hvordan udfordringsbilledet ser ud ift. tilpasninger for enkelte aldersgrupper. Med udgangspunkt i de tre overordnede aldersgrupper 0-17 år, 18-64 år samt 65+ år illustreres størrelsen af de aggregerede tilpasningskrav i Aalborg kommune. Det vil sige, hvor stor tilpasningen er i hele perioden 2014 til 2020 givet, at kommunen skal tilpasse sig 1:1 til den demografiske udvikling og fastholde enhedsomkostningerne, samt hvor meget budgettet skal være med i det sidste år sammenlignet med udgangspunktet.

3.4.1 Tilpasningsbehov ift. aldersgruppen 0-17 år

Givet den demografiske udvikling, der viser en nettotilgang for gruppen af borgere 0-17 år i størrelsesordenen 200 borgere, er der et marginalt tilpasningsbehov ift. velfærdsområder rettet specifikt mod denne gruppe. Det samlede investeringsbehov som konsekvens af udviklingen illustreres i tabellen nedenfor.

Tabel 7: Oversigt over tilpasningsbehov som konsekvens af nettoafgang i aldersgruppen 0-17 år (2012-priser)

Tilpasningsbehov for 0-17 årige ift. 2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I alt
Brønderslev	-	8 Mio.	16 Mio.	22 Mio.	28 Mio.	33 Mio.	37 Mio.	144 Mio.
Frederikshavn	-	20 Mio.	38 Mio.	54 Mio.	65 Mio.	75 Mio.	82 Mio.	335 Mio.

Hjørring	-	20 Mio.	41 Mio.	57 Mio.	71 Mio.	83 Mio.	93 Mio.	365 Mio.
Jammerbugt	-	10 Mio.	20 Mio.	29 Mio.	36 Mio.	40 Mio.	44 Mio.	179 Mio.
Læsø	-	1 Mio.	2 Mio.	3 Mio.	4 Mio.	5 Mio.	5 Mio.	20 Mio.
Mariagerfjord	-	13 Mio.	29 Mio.	42 Mio.	54 Mio.	62 Mio.	69 Mio.	269 Mio.
Morsø	-	6 Mio.	13 Mio.	17 Mio.	20 Mio.	26 Mio.	28 Mio.	111 Mio.
Rebild	-	5 Mio.	10 Mio.	16 Mio.	20 Mio.	24 Mio.	27 Mio.	102 Mio.
Thisted	-	11 Mio.	21 Mio.	29 Mio.	37 Mio.	43 Mio.	48 Mio.	189 Mio.
Vesthimmerlands	-	12 Mio.	25 Mio.	37 Mio.	46 Mio.	52 Mio.	59 Mio.	230 Mio.
Aalborg	-	6 Mio.	11 Mio.	4 Mio.	-9 Mio.	-33 Mio.	-60 Mio.	-81 Mio.
Region Nordjylland	-	113 Mio.	226 Mio.	309 Mio.	371 Mio.	411 Mio.	432 Mio.	1.862 Mio.

Som det fremgår af tabellen, er der for Aalborg Kommune et behov for at øge udgifterne til gruppen svarende til 60 mio. kr. i 2020 i relation til udgiftsniveauet for 2014, hvis man skal følge den demografiske udvikling. Over årene svarer det til en samlet stigning i udgifter på 81 mio. kr. Det dækker samtidig over, at der indtil 2017 forventes en nedgang i børnetallet, der i årene 2014-2016 giver en samlet reduktion i udgifter på 21 mio. kr. Hvor billedet for de andre kommuner er en mere permanent reduktion i udgifter til området skal Aalborg først reducere udgifterne midlertidigt og derefter øge dem igen for at følge udviklingen i antallet af børn og unge 0-17 år.

3.4.2 Tilpasningsbehov ift. aldersgruppen 65+ år

I perioden 2012-2020 forventes en stigning i antallet af ældre i Aalborg Kommune på ca. 5.500 borgere, hvoraf nogle vil have behov for pleje. I modellen antages det, at andelen af ældre med behov for pleje er uændret, og at plejetyngden for den enkelte ikke ændres set i forhold til i dag. Under forudsætning af, at enhedsudgifterne til aldersgruppen i Aalborg Kommune holdes konstante i forhold til niveauet i dag, medfører dette et øget udgiftsbehov til borgere i aldersgruppen 65+. Tabellen nedenfor illustrerer den løbende udvikling og det samlede investeringsbehov, der følger af flere borgere på området.

Tabel 8: Oversigt over tilpasningsbehov som konsekvens af nettotilgang i aldersgruppen 65+ år (2012-priser)

Tilpasningsbehov for 65+ årige ift. 2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I alt
Brønderslev	-	3 Mio.	7 Mio.	11 Mio.	15 Mio.	19 Mio.	24 Mio.	81 Mio.
Frederikshavn	-	6 Mio.	13 Mio.	28 Mio.	38 Mio.	54 Mio.	67 Mio.	206 Mio.
Hjørring	-	7 Mio.	12 Mio.	19 Mio.	27 Mio.	36 Mio.	47 Mio.	148 Mio.
Jammerbugt	-	4 Mio.	9 Mio.	13 Mio.	20 Mio.	27 Mio.	35 Mio.	108 Mio.
Læsø	-	0 Mio.	1 Mio.	0 Mio.	1 Mio.	2 Mio.	2 Mio.	6 Mio.
Mariagerfjord	-	4 Mio.	9 Mio.	14 Mio.	19 Mio.	25 Mio.	33 Mio.	104 Mio.
Morsø	-	2 Mio.	1 Mio.	2 Mio.	4 Mio.	4 Mio.	6 Mio.	18 Mio.
Rebild	-	3 Mio.	8 Mio.	11 Mio.	15 Mio.	20 Mio.	24 Mio.	80 Mio.
Thisted	-	1 Mio.	9 Mio.	14 Mio.	19 Mio.	28 Mio.	33 Mio.	104 Mio.
Vesthimmerlands	-	3 Mio.	6 Mio.	10 Mio.	13 Mio.	18 Mio.	25 Mio.	77 Mio.
Aalborg	-	17 Mio.	36 Mio.	57 Mio.	79 Mio.	108 Mio.	134 Mio.	431 Mio.
Region Nordjylland	-	50 Mio.	111 Mio.	180 Mio.	250 Mio.	341 Mio.	430 Mio.	1.362 Mio.

Som følge af investeringsbehovet i de enkelte år er der for Aalborg Kommune et samlet merudgiftsbehov ift. de 65+-årige på 431 mio. kr. i perioden 2014 til 2020 med en stigning på 134 mio. kr. alene i 2020 set i forhold til 2014. Over perioden udgør det en stigning i udgifterne på 11% til aldersgruppen med faste enhedsomkostninger i perioden.

3.4.3 Overblik over den samlede påvirkning af indtægterne

Der ses i perioden 2012-2020 en samlet nettotilgang af borgere til kommunen på 12.731 borgere, hvilket har betydning for de samlede indtægter til kommunen. Nettotilgangen dækker bl.a. over en stigning i antallet i den erhvervsaktive alder på ca. 7.100 borgere. Denne stigning er med til at drive en stigning i de samlede skatteindtægter.

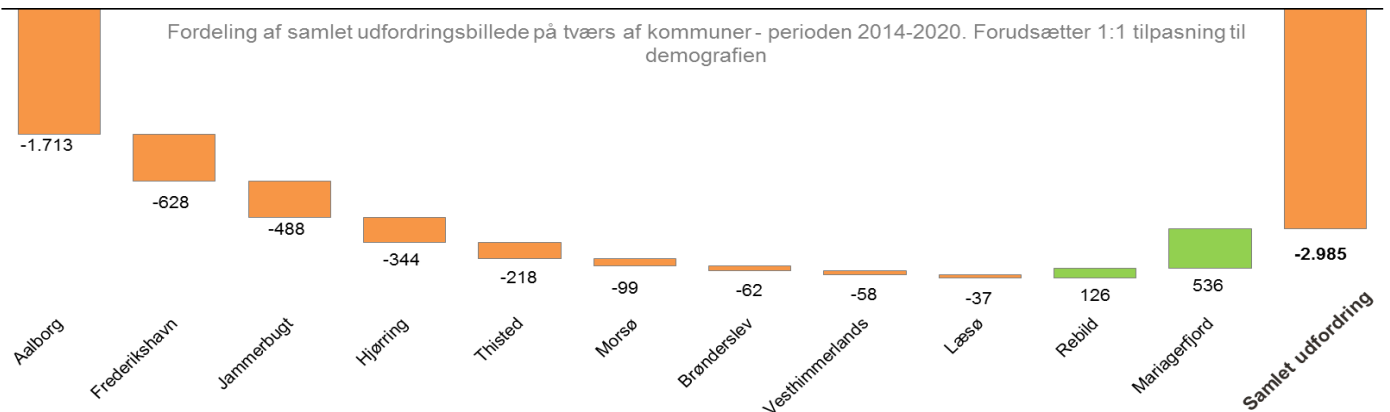
Tabel 9: Oversigt over samlet udvikling i indtægter sammenlignet med 2014 (2012-priser) 104 420.4 0.169 rg 0.204 0.184 0.169 RG [() TJ

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Samlet fald i indtægter
Samlet indtægt	1.042.040	1.042.040	1.042.040	1.042.040	1.042.040	1.042.040	1.042.040	0
Skatteindtægt	1.042.040	1.042.040	1.042.040	1.042.040	1.042.040	1.042.040	1.042.040	0
Andre indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0

3.4.4 Sammenligning på tværs af kommuner

Dette afsnit detaljerer resultaterne på tværs af kommunerne for i højere grad at give de enkelte kommuner mulighed for at sammenligne sig med de andre kommuner. Afsnittet giver ikke yderligere forklaringer på kommunens egne tal, men tillader, at der kigges på tværs for derved at kunne forklare og nuancere forskelle i kommunernes tal.

Figur 4: Opgørelse af den samlede udfordring for Aalborg Kommune set i forhold til de andre kommuner

Tabel 10: Oversigt enhedsomkostninger i perioden 2012-2020¹ for 0-17 årige – (2012 priser med afsæt i realiserede udgifter 2012)

0-17 årige	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Brønderslev	96.419	96.611	96.265	96.492	96.462	96.673	96.907	97.178	97.117
Frederikshavn	91.264	91.226	91.536	91.992	92.408	92.675	92.995	93.414	93.848
Hjørring	94.056	94.950	94.990	95.297	95.328	95.628	95.967	96.196	96.355
Jammerbugt	92.341	92.842	92.965	93.029	93.236	93.084	93.414	93.818	93.810
Læsø	123.085	125.036	129.189	128.314	133.534	134.806	135.635	136.619	134.873
Mariagerfjord	93.646	93.611	93.772	94.297	94.337	94.494	94.430	94.832	95.397
Morsø	93.620	94.340	94.364	94.887	95.512	96.301	97.514	96.902	97.748
Rebild	85.189	85.539	85.751	86.061	86.214	86.379	86.240	86.288	86.547
Thisted	93.050	93.450	93.745	94.215	94.360	94.999	95.137	95.348	95.260
Vesthimmerlands	97.354	97.184	97.254	98.086	98.282	98.132	98.254	99.040	99.161
Aalborg	101.884	102.315	102.354	102.500	102.472	102.633	102.659	102.872	102.856
Region Nordjylland	96.016	96.418	96.537	96.883	97.024	97.252	97.458	97.743	97.904

¹ Der er mindre variationer i enhedsomkostninger idet beregningerne tager udgangspunkt i nogle mere finmaskede aldersgrupperinger end de viste. Underliggende bevægelser i disse aldersgrupper giver små forskelle i enhedsomkostninger for aldersgrupperne 0-17 år, 18-64 år, 65+ år.

Tabel 11: Oversigt enhedsomkostninger i perioden 2012-2020² for 65+ årige – (2012 priser med afsæt i realiserede udgifter 2012)

65+ årige	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Brønderslev	63.929	63.761	62.921	62.742	62.504	62.670	62.648	62.613	62.620
Frederikshavn	71.018	70.670	70.369	69.849	69.575	70.060	70.207	70.542	70.726
Hjørring	68.145	67.662	66.915	66.555	66.312	66.207	66.059	66.051	66.207
Jammerbugt	62.655	62.318	61.256	60.916	60.574	60.246	60.314	60.359	60.674
Læsø	88.857	88.604	89.195	88.919	90.262	89.718	90.498	93.108	93.867
Mariagerfjord	61.745	61.184	60.750	60.614	60.333	60.075	60.050	59.947	59.982
Morsø	65.602	65.110	64.438	64.182	63.534	63.216	63.526	63.038	62.865
Rebild	60.429	59.811	59.278	58.793	59.115	58.943	58.931	58.984	59.085
Thisted	62.468	62.267	61.537	60.763	60.748	60.451	60.256	60.366	60.191
Vesthimmerlands	71.173	70.478	69.914	69.512	69.168	69.016	68.919	69.081	69.490
Aalborg	65.670	65.387	64.730	64.342	63.980	63.755	63.600	63.656	63.694
Region Nordjylland	65.892	65.500	64.846	64.435	64.142	64.005	63.929	63.976	64.038

Tabel 12: Oversigt forventede anlægsudgifter pr. person 2012-2020

Forventede anlægsudgifter pr. person (2012 priser)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Brønderslev	2.346	1.540	2.335	2.228	1.641	1.644	1.646	1.647	1.648
Frederikshavn	6.445	2.362	2.481	1.868	1.835	1.574	1.582	1.590	1.596
Hjørring	2.739	2.213	1.899	2.182	1.808	1.272	2.001	2.009	2.015
Jammerbugt	2.460	3.748	3.673	2.930	1.803	1.943	2.000	2.055	2.109
Læsø	18.373	1.257	323	325	302	307	300	306	308
Mariagerfjord	4.833	2.765	2.137	1.653	1.818	1.580	1.584	1.587	1.589
Morsø	6.959	7.857	2.616	2.766	2.797	2.852	2.862	2.871	2.880
Rebild	3.163	3.485	2.803	2.499	2.400	2.381	2.380	2.379	2.376
Thisted	3.219	2.470	2.484	2.986	2.539	2.401	2.411	2.420	2.426
Vesthimmerlands	4.146	1.745	2.657	2.499	2.644	2.781	2.926	2.937	2.944
Aalborg	1.591	1.718	2.000	1.628	1.655	1.708	1.698	1.688	1.678
Region Nordjylland	3.199	2.412	2.316	2.078	1.914	1.838	1.930	1.932	1.934

² Der er mindre variationer i enhedsomkostninger idet beregningerne tager udgangspunkt i nogle mere finmaskede aldersgrupperinger end de viste. Underliggende bevægelser i disse aldersgrupper giver små forskelle i enhedsomkostninger for aldersgrupperne 0-17 år, 18-64 år, 65+ år.

Tabel 13: Oversigt forventede afdrag pr. person 2012-2020

Forventede afdrag pr. person (2012 priser)	2012*	2013*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Brønderslev	-	-	861	872	883	893	894	895	895
Frederikshavn	-	-	1.029	1.130	1.259	1.341	1.349	1.355	1.361
Hjørring	-	-	779	836	874	927	931	935	937
Jammerbugt	-	-	629	800	873	917	919	920	921
Læsø	-	-	535	563	585	600	608	620	624
Mariagerfjord	-	-	794	822	849	874	876	877	878
Morsø	-	-	694	836	863	891	898	905	910
Rebild	-	-	1.397	1.195	1.241	1.324	1.324	1.323	1.322
Thisted	-	-	873	876	881	897	901	904	906
Vesthimmerlands	-	-	955	1.027	1.064	1.092	1.096	1.100	1.103
Aalborg	-	-	349	336	324	320	318	316	314
Region	-	-	694	719	744	768	768	768	768

*Der er ikke foretaget sammenligninger af afdrag for den historiske periode. Afdrag indgår ikke i beregningerne, så tallene anvendes i højere grad til at vurdere det fremadrettede niveau.

4.

Tilpasning til den demografiske udvikling afstedkommer forskellige omstillingsbehov fra kommune til kommune. Der er ingen ensartet løsning, der kan gennemføres på tværs. Aalborg Kommune har i denne sammenhæng en unik udfordring, fordi der i modsætning til de andre kommuner skal investeres, for at kunne øge kapaciteten. Det modsatte er tilfældet i de andre kommuner, hvor investeringer gennemføres for at kunne rationalisere i takt med, at befolkningen mindskes.

Aalborg bidrager til den samlede udfordring på knap -3 mia. kr. med -1,7 mia. kr. Det skyldes hovedsageligt, at de demografisk tilpassede udgifter, tillagt forventninger til anlæg og renter, i hele perioden forventes at være højere end indtægterne selv når man medregner de øgede skatteindtægter fra den voksende gruppe af erhvervsaktive borgere. Der er nogenlunde stabile forventninger til anlæg pr. person, men driftsudgifterne tilpasset demografien vokser betydeligt i perioden med 6%, mens de samlede indtægter kun stiger med 3%. Dette indikerer samtidig, at enhedsomkostningerne i Aalborg ikke har et niveau, der på sigt gør det muligt at balancere økonomien særligt ikke hvis væksten i befolkningen fortsætter og der vedvarende skal investeres de omkring 17.000 kr. i anlæg og renter pr. person pr. år.

Analysens fokus er ikke at anviser konkrete løsninger i forhold til, hvordan kommunerne skal arbejde med omstillingen i dette tilfælde, hvordan Aalborg sikrer lavere enhedsomkostninger. I stedet tilbyder Implement i forlængelse af rapportens resultater sparring til forståelse af indholdet samt konkret sparring til, hvordan man kan arbejde videre med muligheder og udfordringer herunder, hvordan Aalborg Kommune kan optimere på tværs af siloer, arbejde med andre modeller for ejerskab som fx tværkommunale samarbejder eller få et mere helhedsorienteret koncernperspektiv på styringen af kommunens samlede ressourcer.

5.

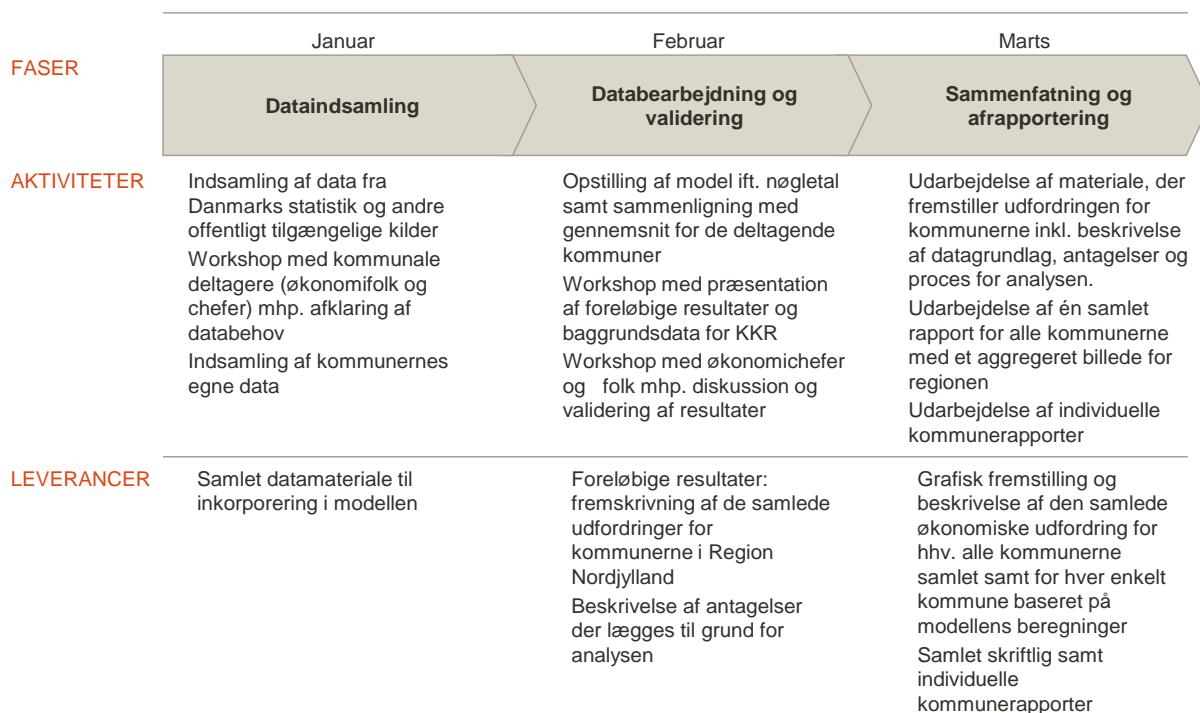
5.1 Bilag 1: Proces, dataindsamling og -kilder

Projektet har løbet over tre måneder fra januar til marts 2014, og processen er skitseret i figur 5. Implement har indledningsvist indsamlet en lang række data fra offentligt tilgængelige kilder, og der er afholdt workshop med deltagere fra kommunerne i regionen med henblik på afklaring af databehov og ønsker til data, som kommunerne selv har skullet indsamle og bidrage med til modellen.

Implement har efter indsamling af alle data opstillet modellen og foretaget beregninger. Der er afholdt workshop med præsentation af væsentlige forudsætninger og input for KDK samt en efterfølgende workshop med relevante økonomifolk og -chefer med henblik på diskussion og validering af data og resultater. Herudover har der løbende i processen været dialog mellem Implement og centralt placerede økonomichefer og medarbejdere med henblik på at kvalificere det foreliggende datagrundlag og sikre, at det indledende beregningsgrundlag er validt.

På den baggrund har Implement udarbejdet en rapport, der opsummerer det samlede billede af udfordringen på tværs af kommunerne i Region Nordjylland. Der er endvidere udarbejdet kommunespecifikke rapporter til alle kommunerne.

Figur 5: Proces

I tabel 13 fremgår det, hvilke data der indgår i modellen, samt de kilder data er hentet fra. Alle data fra offentligt tilgængelige registre er trukket ultimo januar 2014. Med undtagelse af data om befolkningsfremskrivning, kommunernes forventninger til fremadrettet udvikling og data vedr. kommunale indtægter 2012-2014 er alle data fra 2012, da det på tidspunktet for analysen var det seneste år med komplette data for alle områder.

Tabel 14: Oversigt over datakilder

Data	Kilde
Kommunale indtægter og udgifter	
Kommunale kontoplan	www.dst.dk REGK31
Tabeller for kommunal udligning	http://oim.dk/arbejdsomraader/kommunal-og-regionaloekonomi/tilskud-og-udligning/tilskud-og-udligning.aspx
Særlige kommunale tilskud	Økonomi- og Indenrigsministeriet http://oim.dk/arbejdsomraader/kommunal-og-regionaloekonomi/tilskud-og-udligning/tilskud-og-udligning.aspx
Skatteindtægter (fordelt på skatteprovenu fra skattegrundlag, grundskyld og selskabsskat)	Kommunen
Investeringer og forventninger til investeringer (anlægsudgifter og renteudgifter)	Kommunen
Forventede udgifter til plejehjem, hjemmepleje og BPA-ordning	Kommunen
Befolkning	
Folketal den 1. i kvartalet efter kommune, køn, alder, civilstand, herkomst, oprindelsesland og statsborgerskab	www.dst.dk FOLK1
Befolkningsfremskrivning 2013 efter kommune, køn og alder	www.dst.dk FRKM113
Befolkningsfremskrivning 2013 efter køn, alder, herkomst og landegruppe	www.dst.dk FRDK113
Befolkningsfremskrivning 2013 efter region/landsdel, køn og alder	www.dst.dk FRLD113
Arbejdsmarked og sociale ydelser	
Indkomst i alt efter område, enhed, køn, alder og indkomstinterval	www.dst.dk INDKP5
Modtagere af folke- og førtidspension mv. (pr. januar) efter område, pensionsform, alder og køn	www.dst.dk PEN11, Kommunen
Husstande med boligsikring i december efter område og boligsikringsart	www.dst.dk BOST11
Beskæftigede (bopæl) efter område, branche (DB07), socioøkonomisk status, herkomst, alder og køn	www.dst.dk RASB11
Jobindsats	www.jobindsats.dk
Forventninger om antal årlige tilkendegivelser af ressourceforløb og fleksjob	Kommunen
Forventninger om antal årlige tilkendegivelser af førtidspension med 35% refusion	Kommunen
Børne- og ungeområdet	
Timetildeling for klassetrin	UVM undervisningstimetæl
Fordeling af folkeskoleelever	UVM EGS Elevbestand
Sundhedsområdet	
Hele befolkningen efter område, diagnosegruppe, nøgletal, alder og køn	www.dst.dk INDAMP02
Data vedrørende KMF fordelt på aldersgrupper	Kommunen
Ældre	
Hjemmehjælp, frit valg (visiterede timer pr. uge) efter område, ydelsestype, alder og køn	www.dst.dk AED022
Data til hjemmeplejepriser	http://www.fritvalgsdatabasen.dk/kommunereport
Aldersfordeling af borgere på plejehjem	Kommunen
Fordeling af borgere mellem plejehjem	Kommunen
Økonomien for plejehjem og hjemmeplejen	Kommunen

5.2 Bilag 2: Antagelser bag modellen

Der er i indeværende bilag redegjort for de forudsætninger og antagelser, der ligger til grund for analysen for at sikre gennemsigthed for læseren. Alle antagelser har naturligt en række konsekvenser, og det er ikke sigtet med indeværende bilag at oplyse en udtømmende beskrivelse af de konsekvenser, der er forbundet med hver enkelt antagelse. Sigtet er alene at skabe transparens omkring de valg og antagelser, implementeret i samarbejde med projektkommunerne har foretaget for at kunne fremskrive indtægter og udgifter.

Tabel 15: Antagelser, beskrivelse og anvendelse af data

Overordnede antagelser om modellen		
Antagelse	Beskrivelse	Anvendelse
Den gennemsnitlige borger i 2012 og 2020 er ens.	Karakteristika og adfærd for den gennemsnitlige kommunale borger er uændret over perioden.	Forskelle mellem 2012 og 2020 kan udelukkende henføres til ændringen af antallet af borgere i perioden borgernes ændrede behov for ydelser.
Prisudviklingen over perioden er nul.	Tilskud, lønninger og priser for ydelser og varer deflateres (justeres for inflation) til 2012-priser. Inflation er sat til 0% over hele perioden.	Udgifter og indtægter er direkte sammenlignelige over perioden. Forskelle kan ikke henføres til prisudvikling.
Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning bruges som underliggende fremskrivning.	Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning er valgt pga. offentlig tilgængelighed og for konsistens på tværs af kommuner.	Befolkningsudviklingen afspejler udviklingen i DST's fremskrivning. Eftersom fremskrivninger for alle kommuner følger DST, er de direkte sammenlignelige.
Realiserede tal for 2012 er basis for enhedsomkostninger.	Realiserede tal for 2012 er basis for fremskrivning af enhedsomkostninger.	Udviklingen i enhedsomkostninger er drevet af befolkningsudviklingen.
Kommunernes udligning og tilskud følger ØIM's udmeldinger herom for 2012-2014. I overslagsårene følger kommunernes udligning ØIM's udligningsmodel for 2013.	Kommunernes udligningsbeløb og tilskud stemmer overens med ØIM's udmeldinger for 2012-2014. Fremadrettet beregnes disse ud fra ØIM's udligningsmodel pr. 2013.	Udlignings- og tilskudsindtægter følger så vidt muligt kommunernes forventninger herom og beregnes ud fra den senest kendte model.
Årlige anlægs- og renteudgifter opgøres ud fra kommunernes estimater herom. Anlægsudgifter, som kommunerne ikke kan estimere, fremskrives som sidst kendte år.	Kommunerne afleverer estimater omkring anlægs- og renteudgifter, så langt frem kendes. Senere anlægs- og renteudgifter, end kommunen kan redegøre for, fremskrives med sidste kendte estimat.	Anlægs- og renteudgifter baserer sig på kommunens estimater, så langt frem kendes eller kan estimeres af kommunen.
Kommunale indtægter		
Antagelse	Beskrivelse	Anvendelse
Bloktilskuddet til landets kommuner er fastsat af ØIM for 2012-2014 og følger derefter udviklingen i landets samlede indbyggertal.	Det samlede bloktilskud til fordeling blandt landets kommuner vokser i takt med en voksende landsbefolkning.	Bloktilskuddet vokser i takt med et øget behov for tilskud.
Udviklingen i udskrivningsgrundlaget er drevet af antallet af beskæftigede borgere.	Fremskrivninger af udskrivningsgrundlaget beregnes som bruttoindkomsten af beskæftigede borgere givet de aldersfordelte gennemsnitsindkomster for 2012 (ingen lønudvikling). Udskrivningsgrundlaget justeres ift. den inflationskorrigerede udvikling i beløbet i perioden 2012-2014.	Udskrivningsgrundlaget følger ændringen i befolkningsudviklingen og sammensætningen.

Beskæftigelsestilskud til kommunerne er fastholdt ved 2014-niveau i overslagsårene.	2014 er sidst kendte periode for beskæftigelsestilskuddet og dermed bedste bud på, hvordan tilskuddet fremadrettet skal fremskrives. For 2013 anvendes de netop korrigerede tal.	Sandsynligheden for at blive ledig over perioden ændres ikke for de enkelte kommuner, men antallet af ledige må forventes at falde som konsekvens af færre borgere.
---	--	---

Kommunernes tilstand vedr. grund- og ejendomskatter er uændret i overslagsårene.	Grundskyld, dækningsafgifter og selskabsskatter fremskrives fladt i overslagsårene.	Der forventes ingen ændringer i indtægter fra grunde og ejendomme ift. 2014-niveauet.
--	---	---

Særlige tilskud til kommunerne er fastholdt ved 2014-niveau i overslagsårene, med undtagelse af tilskud, kommunerne har gjort opmærksom på, ophører.	Særlige tilskud til kommunerne er fastholdt ved 2014-niveau i overslagsårene. Visse tilskud ophører fra og med 2015 som følge af indberetninger fra kommunerne.	Det forventes, at kommunerne fremadrettet modtager de sidst kendte særlige tilskud i overslagsårene.
--	---	--

Arbejdsmarked og sociale ydelser		
Antagelse	Beskrivelse	Anvendelse
Kommunernes aldersbestemte ledighed er konstant over perioden.	Den aldersfordelte erhvervs- og beskæftigelsesfrekvens er konstant over perioden, hvormed den aldersfordelte ledighed nødvendigvis også er.	Kommunernes ledighed og beskæftigelse er drevet af befolkningsudviklingen.
Aldersfordelingen inden for hver kommune af personer på dagpenge, kontanthjælp, sygedagpenge og revalidering er konstant over perioden.	Frekvenserne på tværs af aldersgrupper for personer, der modtager dagpenge, kontanthjælp, sygedagpenge og revalidering, er fastlagt ud fra fordelingen i 2012.	Udviklingen i antallet af modtagere af dagpenge, kontanthjælp, sygedagpenge og revalidering er drevet af befolkningsudviklingen.
Aldersfordelingen af førtidspensionstilkendelser i hver kommune er konstant. Personer på afsluttede tilkendelser udfases med alderen.	Der beregnes en samlet aldersfordeling for antallet af førtidspensionister i 2012 og 2013. Nye tilkendelser, svarende til kommunens forventninger, fordeles ud fra denne fordelingsnøgle. Nye tilkendelser bliver tilkendt efter nyeste ordning.	Metoden sikrer langsom udfasning af tidligere ordning og sørger samtidig for, at antallet af borgere stemmer overens med kommunernes forventninger.
Enhedspriserne til dagpenge, kontanthjælp, sygedagpenge, revalidering og førtidspension fastholdes på 2012-niveau.	I 2012 udregnes der en enhedspris for hver af ydelserne. Udgifter for hver ydelse påvirkes derfor kun af antallet af ydelsesmodtagere i hver kommune.	Udviklingen i udgifter til dagpenge, kontanthjælp, sygedagpenge og revalidering er drevet af befolkningsudviklingen.
Der tages ikke højde for fremtidige reformer af arbejdsmarkedet, socialområdet og folkeskoler.	Effekten af fremtidige reformer er så uvis på nuværende tidspunkt, at det bedste bud for fremtiden er, hvad vi kender til på nuværende tidspunkt (2012).	Kommunale indtægter og udgifter er upåvirket af fremtidige reformer.

Børne- og ungeområdet		
Antagelse	Beskrivelse	Anvendelse
Udgifter til folkeskoler er drevet af udviklingen af elever i de forskellige klassetrin.	Udgifter til folkeskoler fordeles ud på klassetrin ud fra kommunens klassestørrelser og timeinddeling for at finde en pris pr. klassetrin pr. elev. Udgifterne fremskrives derefter ud fra udviklingen i demografien.	Udgifter til folkeskoler tager højde for udviklingen i den detaljerede alderssammensætning af elever i kommunen.
Sundhedsområdet		
Antagelse	Beskrivelse	Anvendelse
Antallet af ambulante og stationære behandlinger pr. borger fremskrives med en årlig vækst givet perioden 2006-2012.	Ud fra en observeret historisk vækst i antallet af ambulante behandlinger og indlæggelser pr. borger fremskrives disse med en gennemsnitlig årlig vækst ud fra perioden 2006-2012.	Konstant årlig vækst baseret på historiske tal medfører, at udviklingen i ambulante behandlinger og sundhedsudgifter kun er påvirket af befolkningsudviklingen.
Kommunernes sundhedsudgifter er givet ved udgifterne til ambulante og stationære behandlinger.	Sundhedsudgifterne for hver kommune er lig summen af udgifter til ambulante og stationære behandlinger.	Udviklingen i sundhedsudgifter er drevet af befolkningsudviklingen.
Ældreområdet		
Antagelse	Beskrivelse	Anvendelse
Plejhjems- og hjemmeplejebehovet pr. borger er konstant over perioden.	Andelen af borgere på plejehjem og i hjemmepleje i kommunerne for perioden er bestemt ud fra kommunernes indberetning herom for 2012.	Udviklingen i antallet af nødvendige plejhjemspladser og visiteret tid til hjemmepleje kan fremskrives over perioden.
Et øget behov for plejhjemspladser håndteres ved udvidelse af plejhjemskapaciteten uden øgede anlægsomkostninger.	Ved øget efterspørgsel efter plejhjemspladser differentieres ikke mellem faste og variable omkostninger. Anlægsudgifter til plejehjem er indeholdt i kommunens samlede anlægsomkostninger.	Udgifter til plejehjem og ældrepleje følger kommunens pladsbehov, og anlægsudgifter til plejehjem ændres ikke ift. efterspørgslen af plejhjemspladser.

5.3 Bilag 3: Specifikke tal for kommunen

		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Ændring absolut	Ændring %
Befolkning	Total antal borgere	201.142	203.448	205.410	207.121	208.663	210.066	211.366	212.627	213.864	12.722	6%
	0-17	39.311	39.220	38.997	38.852	38.806	38.827	38.977	39.165	39.503	192	0%
	18-64	128.521	129.946	131.325	132.551	133.482	134.238	134.786	135.252	135.597	7.076	6%
	65+	33.310	34.282	35.088	35.718	36.375	37.001	37.603	38.210	38.764	5.454	16%
Indtægter	Udligning og tilskud	3.584 Mio.	3.162 Mio.	3.169 Mio.	3.203 Mio.	3.158 Mio.	3.213 Mio.	3.269 Mio.	3.312 Mio.	3.369 Mio.		
	Skat	7.879 Mio.	8.333 Mio.	8.374 Mio.	8.288 Mio.	8.406 Mio.	8.420 Mio.	8.434 Mio.	8.471 Mio.	8.496 Mio.		
	Samlet	11.464 Mio.	11.495 Mio.	11.543 Mio.	11.490 Mio.	11.564 Mio.	11.633 Mio.	11.703 Mio.	11.783 Mio.	11.865 Mio.		
Driftsudgifter	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	164 Mio.	164 Mio.	164 Mio.	164 Mio.	164 Mio.	164 Mio.	164 Mio.	164 Mio.	164 Mio.		
	Forsyningsvirksomheder m.v.	-58 Mio.	5 Mio.	5 Mio.	5 Mio.	5 Mio.	5 Mio.	5 Mio.	5 Mio.	5 Mio.		
	Transport og infrastruktur	300 Mio.	300 Mio.	300 Mio.	300 Mio.	300 Mio.	300 Mio.	300 Mio.	300 Mio.	300 Mio.		
	Undervisning og kultur	2.195 Mio.	2.197 Mio.	2.206 Mio.	2.209 Mio.	2.214 Mio.	2.213 Mio.	2.213 Mio.	2.211 Mio.	2.206 Mio.		
	Sundhedsområdet	816 Mio.	834 Mio.	852 Mio.	870 Mio.	889 Mio.	910 Mio.	932 Mio.	955 Mio.	980 Mio.		
	Sociale opgaver og beskæftigelse mv.	6.699 Mio.	6.780 Mio.	6.800 Mio.	6.833 Mio.	6.863 Mio.	6.912 Mio.	6.965 Mio.	7.033 Mio.	7.104 Mio.		
	Fællesudgifter og administration mv.	1.017 Mio.	1.017 Mio.	1.017 Mio.	1.017 Mio.	1.017 Mio.	1.017 Mio.	1.017 Mio.	1.017 Mio.	1.017 Mio.		
	Samlet	11.134 Mio.	11.297 Mio.	11.343 Mio.	11.397 Mio.	11.452 Mio.	11.520 Mio.	11.594 Mio.	11.684 Mio.	11.775 Mio.		
Total	Resultat efter drift	330 Mio.	198 Mio.	201 Mio.	94 Mio.	112 Mio.	113 Mio.	108 Mio.	98 Mio.	90 Mio.		
	Anlægsudgifter	284 Mio.	340 Mio.	411 Mio.	337 Mio.	345 Mio.	359 Mio.	359 Mio.	359 Mio.	359 Mio.		
	Renter m.v.	36 Mio.	9 Mio.	0 Mio.	0 Mio.	0 Mio.	0 Mio.	0 Mio.	0 Mio.	0 Mio.	Resultat 2014- 2020	resultat pr.person
	Resultat	10 Mio.	-151 Mio.	-210 Mio.	-244 Mio.	-233 Mio.	-246 Mio.	-251 Mio.	-261 Mio.	-269 Mio.	-1.713 Mio.	-
Automatiske besparelser	Anlægs- og renteudgifter	320 Mio.	350 Mio.	411 Mio.	337 Mio.	345 Mio.	359 Mio.	359 Mio.	359 Mio.	359 Mio.		
	Netto beskæftigelsesudgifter	-63 Mio.	-120 Mio.	-134 Mio.	-140 Mio.	-146 Mio.	-151 Mio.	-157 Mio.	-162 Mio.	-167 Mio.		
	Samlede udgifter med demografisk tilpasning	11.454 Mio.	11.646 Mio.	11.753 Mio.	11.734 Mio.	11.797 Mio.	11.879 Mio.	11.953 Mio.	12.043 Mio.	12.134 Mio.		
	Besparelser med demografisk tilpasning	0 Mio.	4 Mio.	28 Mio.	36 Mio.	46 Mio.	39 Mio.	28 Mio.	20 Mio.	15 Mio.		
	Samlede udgifter uden demografisk tilpasning	11.454 Mio.	11.650 Mio.	11.781 Mio.	11.770 Mio.	11.843 Mio.	11.918 Mio.	11.981 Mio.	12.063 Mio.	12.149 Mio.	Resultat 2014- 2020	resultat pr.person
Resultat uden demografisk tilpasning	10 Mio.	-155 Mio.	-238 Mio.	-280 Mio.	-279 Mio.	-285 Mio.	-279 Mio.	-280 Mio.	-284 Mio.	-1.925 Mio.	-	9.001